

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра методики музичного виховання та диригування

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІНСТРУМЕНТАЛЬНЕ ВИКОНАВСТВО УКРАЇНИ**

Освітня програма – Середня освіта (Музичне мистецтво)
за другим (магістерським) рівнем

Спеціальність – 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)

Галузь знань – 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 5 від “22” 04 2020 р.

м. Івано-Франківськ - 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Інструментальне виконавство України
Викладач	Новосядла Ірина Степанівна
Контактний телефон викладача	+38067 259 32 15
E-mail викладача	inovo69@gmail.com
Формат дисципліни	Очна, заочна форма
Обсяг дисципліни	3 кредити – 90 годин
Форма контролю	екзамен
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	2

2. Анотація до курсу

Навчальна дисципліна «Інструментальне виконавство України» за освітнім рівнем *магістра* складена у відповідності з вимогами до спеціальності 014 – Середня освіта (Музична мистецтво), із урахуванням навчальних планів цієї спеціальності і призначена для вивчення магістрами спеціалізації 014.13 «Середня освіта (Музичне мистецтво)» денної та заочної форми навчання Навчально-наукового інституту мистецтв ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

Навчальна дисципліна «Інструментальне виконавство України» пов'язана з окремими дисциплінами фундаментального професійно-орієнтованого та психолого-педагогічного циклу, а саме: «Профільний інструмент», «Методика викладання фахових дисциплін у ВНЗ», «Сучасні освітні технології та методика викладання музичного мистецтва», «Філософія мистецтв», «Еволюція художніх стилів у мистецтві», «Концертмейстерський клас», «Ансамблевий клас». Вона є однією з профільюючих дисциплін, що визначають кваліфікацію випускника як викладача по класу профільного інструмента. Вивчення дисципліни «Інструментальне виконавство України» сприяє систематизації знань, що складають основу процесу формування теоретичної обізнаності та ерудиції педагога-музиканта, його виконавської майстерності, вихованню активної творчої особистості (конкурентоспроможного сучасного фахівця з глибокими теоретичними знаннями), комплексній підготовці високопрофесійного спеціаліста; навчальна дисципліна виховує у студентів критерії художнього смаку виконавського інструментального мистецтва;

Предметом вивчення навчальної дисципліни є засади становлення українського інструментально-виконавського мистецтва та тенденції його розвитку.

Зміст дисципліни передбачає набуття музично-історичних, культурологічних знань щодо розвитку українського інструментально-виконавського мистецтва у різні історичні періоди, а також уміння їх подальшої педагогічної інтерпретації в музично-освітніх закладах. Зміст зумовлений потребами формування у студентів наукових уявлень в області інструментального виконавства і полягає у забезпеченні мобільності студентів у процесі навчання та гнучкості в системі підготовки фахівців для їх адаптації до швидкозмінних вимог українського та міжнародного ринків праці; наданні можливості навчання за індивідуальною варіативною частиною освітньо-професійної програми.

В рамках вивчення курсу дисципліни передбачається поєднання лекційних і практичних занять з активною самостійною роботою. Курс дисципліни вимагає від студентів-магістрів систематичного знайомства з літературою з питань виконавського мистецтва, інтересу до постійного вивчення багатого досвіду видатних музикантів-інструменталістів.

Знання, отримані в результаті вивчення дисципліни, поєднуються з роботою у виконавських класах, так як виконавство і педагогіка – це два види творчої діяльності, які невід'ємні один від одного.

Курс вивчення дисципліни передбачає наступні **завдання**:

- знати основні напрями та тенденції розвитку українського інструментального мистецтва; академічні виконавські школи та їх традиції;

- знати творчий шлях провідних виконавців інструментального мистецтва України;
- вміти оцінити виступ виконавця-інструменталіста;
- ознайомитись із досвідом яскравих представників українського інструментально-виконавського мистецтва;
- постійно працювати над розвитком музичної ерудиції, розширенням власних творчих можливостей.

3. Мета та цілі курсу

Метою навчальної дисципліни є формування в майбутніх вчителів музики культурологічного уявлення про інструментальне виконавство як форму музичної діяльності в її співвідношенні з діяльністю композитора і слухача; комплексу навичок художньо-естетичного аналізу інструментально-виконавських стилів; ознайомлення з естетичними, педагогічними та виконавськими принципами національних шкіл та окремих видатних музикантів; висвітлення основних стильових етапів розвитку джазового виконавства.

Успішність досягнення поставленої мети залежить від результативності розв'язання таких **цілей:**

- формування умінь самоорганізації творчого потенціалу відповідно до потреб професійної реальності і культурних вимог її вдосконалення;
- формування професійного менталітету науково-педагогічного працівника музично-педагогічної і мистецької галузей;
- формування соціально-професійних і міжпредметних компетенцій;
- формування музично-педагогічного професіоналізму педагога-музиканта;
- розвиток здатності до інтелектуальної автономності.

4. Результати навчання (компетентності)

Дисципліна сприяє формуванню у студентів наступних **компетентностей:**

загальні:

- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, використовувати різні форми комунікативних процесів, вільно оперувати професійною термінологією, володіти навичками редагування й перекладу текстів, пов'язаних із фахом; здатність використовувати професійну літературу, фахові термінологічні словники та допоміжні джерела у процесі; здатність оперувати фаховою термінологією в професійному середовищі;
- здатність до постійної та систематичної роботи, спрямованої на вдосконалення професійної музично-педагогічної майстерності, наполегливо досягати поставленої мети та якісно виконувати роботу у професійній музично-педагогічній сфері; виявляти логічну структуру і понятійний апарат незнайомого наукового тексту, вирішувати професійні завдання із застосуванням інформаційних технологій в професійній діяльності викладача музичного мистецтва (за видами); здатність до наукової рефлексії та гуманітарної експертизи проблем музично-педагогічної освіти, до інтернаціонального охоплення специфіки складників музично-риторичного тезаурусу національних музичних мов, до розуміння еволюції культури та музичного мистецтва як відображення основних тенденцій суспільно-історичного розвитку країни;
- здатність до перенесення системи фахових знань у площину навчального предмету «Музичне мистецтво», структурування навчального матеріалу, проектування та організації власної діяльності;
- наявність загальної культури педагога-музиканта; глибина і різноманітність професійних інтересів, здатність орієнтуватися в загальному історичному ракурсі інструментально-виконавського мистецтва; розуміння самоцінності та значущості кожного його історичного етапу;
- здатність визначати актуальні проблеми та сучасні тенденції розвитку світової та

вітчизняної музичної культури;

- усвідомлення взаємозв'язків інструментального мистецтва з іншими видами музичної мистецтва;
- знання сучасних теоретичних основ музичної педагогіки, педагогіки мистецтва, теорії художньої культури;
- здатність інтегрувати складні професійні вміння гри на музичних інструментах, співу, диригування музичними колективами, музичного сприймання, запам'ятовування та інтерпретації музичних творів, артистизм, виконавську надійність (самооцінку, самоконтроль, саморегуляцію);

фахові:

- здатність удосконалювати і розвивати свій загальний інтелектуальний і культурний рівень;
- готовність використовувати знання сучасних проблем науки і освіти у вирішенні освітніх та професійних завдань;
- здатність до самостійного засвоєння нових методів досліджень;
- здатність формувати ресурсно-інформаційні бази для вирішення професійних завдань;
- здатність використовувати знання теоретичних понять, законів, концепцій, вчень і теорій освіти як фундаменту для характеристики й аналізу мистецьких явищ і процесів та здатність використовувати мистецько-педагогічний потенціал музичного мистецтва для утвердження гуманістичних цінностей;
- здатність усвідомлювати місце та роль музичної культури у сучасному соціокультурному просторі та здатність аналізувати музичне мистецтво в контексті розвитку інших видів мистецтв, літератури, загального розвитку гуманітарного знання, релігійних, філософських ідей певних історичних періодів;
- здатність до оволодіння новими знаннями в галузі мистецької освіти, вміння застосовувати сучасні педагогічні технології в навчальному процесі;
- здатність виконувати конкретні наукові і практичні завдання, які ілюструють набути дослідницькі навички з аналізу мистецьких проблем, включаючи збір, аналіз, інтерпретацію та застосування різних даних;
- здатність демонструвати глибокі та системні знання у галузі музичного мистецтва, до розуміння принципів методів та форм проведення занять з музичних дисциплін, керівництва художньо-естетичним розвитком учнів;
- здатність презентувати власний творчий продукт, здійснювати художньо-просвітницьку діяльність, розробляти і втілювати музично-виховні заходи на високому мистецько-педагогічному рівні; організувати освітній процес на засадах особистісно орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів, здатність до розуміння основних проблем сучасної мистецької освіти й виконавства в Україні та пошуку шляхів удосконалення освітнього процесу в закладах мистецької освіти;
- володіння комплексом знань музично-історичного та музично-теоретичного змісту;
- здатність аналізувати тенденції розвитку вітчизняної і зарубіжної інструментальних шкіл для визначення ефективних методів формування виконавської майстерності інструменталіста і способів її вдосконалення;
- спроможність оперувати набутими музичними знаннями та вміннями у процесі самостійної діяльності та самоосвіти.

Результати навчання :

- вміння застосовувати фахові знання та практичні навички у педагогічній, науково-дослідницькій, музикознавчій роботі;
- вміння використовувати знання, уміння і навички зі спеціалізованих професійних

дисциплін в процесі вирішення завдань під час проходження практики; застосування професійно-профільовані знання у репетиційній, концертній, педагогічній, науково-дослідницькій, музикознавчій роботі.

- вміння реалізувати набутий в процесі вивчення академічних інструментальних шкіл досвід у виконавській діяльності;
- володіння навичками самостійної роботи з фаховою літературою та навчально-художнім репертуаром різних епох, жанрів і стилів;
- готовність до художньо-творчої, музично-виконавської діяльності; до інтерпретування музичних творів; реалізації колективних, індивідуальних музичних проєктів; розробки художньо-практичних, музичних завдань для учнів, відповідно до їх вікових особливостей.

Здобуті внаслідок вивчення дисципліни компетентності можуть бути реалізовані в процесі проведення навчальної (використовуватись на уроках музичного мистецтва, історії тощо) і виховної роботи зі школярами (бесід культурологічного спрямування, лекцій-концертів просвітницького характеру та ін.).

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу для очної форми навчання

Вид заняття	Загальна кількість годин - 90
лекції	20 академічних годин
практичні	10 академічних годин
самостійна робота	60 академічних годин

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
II	Середня освіта (музичне мистецтво)	I	Вибіркова

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
------------	------------------	------------	------------------	----------------	------------------

Змістовий модуль 1. Інструментальне мистецтво України: особливості історичного розвитку

Тема 1. Музичне виконавство як самостійний вид художньої діяльності. Поняття виконавської «школи»	лекція	9, 30, 31	2		1-й тиждень
Тема 2. Засади формування інструментального виконавства в Україні: історико-хронологічний ракурс	самост.	11, 14, 17, 31, 32	10		1-й тиждень
Тема 3. Фортепіанне мистецтво ХХ ст.: становлення академічних шкіл	лекція	7,10, 19, 13, 21, 27	4		2-3-й тиждень
Тема 4. Характеристика провідних фортепіанних шкіл України (Київської,	самост.	7,10, 19, 13, 21, 27	12		2-3-й тиждень

Львівської, Харківської, Одеської)					
Тема 5. Концертно-виконавська діяльність відомих піаністів-виконавців XX ст.	практ.	5, 10, 21, 27	2	10 балів	4-й тиждень (Інд)*
Тема 6. Еволюція регіональних струнно- смічкових шкіл в Україні	лекція	4, 6	2		5-й тиждень
Тема 7. Виконавство на духових та ударних інструментах	самост.		8		5-й тиждень
Тема 8. Концертна діяльність відомих виконавців на струнних та духових інструментах	практ.	1, 3, 22	2	10 балів	6-й тиждень (Інд)
Тема 9. Народнo- інструментальне виконавство України XX ст.	лекція	8, 15, 16, 26	4		7-й тиждень
Тема 10. Інструментально- ансамблеве виконавство: шляхи становлення та види	самост.	8, 15, 16, 26	10		7-й тиждень
Тема 11. Творча діяльність академічних та народних інструментальних ансамблів в Україні	практ.	8, 15, 16, 26	4	10 балів	8-й тиждень (Інд)
Тема 12. Інструментально- виконавське мистецтво української діаспори	лекція	12, 18	2		9-й тиждень
Тема 13. Провідні виконавці українського зарубіжжя	самост.	12, 18	6		9-й тиждень (СК)*
Змістовий модуль 2. Сучасні тенденції розвитку інструментального виконавства					
Тема 14. Етапи розвитку джазового виконавства в Україні	лекція	2, 28	2		10-й тиждень
Тема 15. Джазові колективи та їх представники	самост.	2, 28	6		10-й тиждень
Тема 16. Виконавські	лекція	23, 24, 25,	2		11-й тиждень

* Інд – індивідуальне завдання

* СК – самостійний контроль

конкурси і фестивали у соціокультурному просторі України		28, 29			
Тема 17. Академічні конкурси і фестивали класичної музики	практ.	24, 25, 29	2	10 балів	11-й тиждень (Інд)
Тема 18. Альтернативна музика як вид сучасного вітчизняного інструментально-виконавського мистецтва	лекція	14, 34	2		12-й тиждень
Тема 19. Фестивали джазової та альтернативної музики в Україні, їх роль в розвитку мистецтва.	самост.	2, 28, 34	8		12-й тиждень (Інд)
Обсяг курсу для заочної форми навчання					
Вид заняття			Загальна кількість годин - 90		
лекції			6 академічних годин		
практичні			4 академічні години		
самостійні			80 академічних годин		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)		Нормативна/ Вибіркова	
II	014 Середня освіта (Музичне мистецтво)	I		Вибіркова	
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання год.	Вага оцінки	Термін виконання
<i>Змістовий модуль 1. Інструментальне мистецтво України: особливості історичного розвитку</i>					
Тема 1. Музичне виконавство як самостійний вид художньої діяльності. Поняття виконавської «школи»	самост.	9, 30, 31	10		1-4-й тиждень
Тема 2. Засади формування інструментального виконавства в Україні: історико-хронологічний ракурс	самост.	11, 14, 17, 31, 32	10		1-4-й тиждень
Тема 3. Фортепіанне мистецтво ХХ ст.: становлення академічних шкіл	лекція	7,10, 19, 13, 21, 27	1		4-й тиждень

Тема 4. Характеристика провідних фортепіанних шкіл України (Київської, Львівської, Харківської, Одеської)	самост.	7,10, 19, 13, 21, 27	10		4-5-й тиждень
Тема 5. Концертно-виконавська діяльність відомих піаністів-виконавців ХХ ст.	практ.	5, 10, 21, 27	1	10 балів	5-й тиждень (Інд)*
Тема 6. Еволюція регіональних струнно-смічкових шкіл в Україні	лекція	4, 6	1		4-й тиждень
Тема 7. Виконавство на духових та ударних інструментах	самост.		10		4-5-й тиждень
Тема 8. Концертна діяльність відомих виконавців на струнних та духових інструментах	практ.	1, 3, 22	1	10 балів	5-й тиждень (Інд)
Тема 9. Народньо-інструментальне виконавство України ХХ ст.	лекція	8, 15, 16, 26	1		5-й тиждень
Тема 10. Інструментально-ансамблеве виконавство: шляхи становлення та види	самост.	8, 15, 16, 26	10		5-7-й тиждень
Тема 11. Творча діяльність академічних та народних інструментальних ансамблів в Україні	самост.	8, 15, 16, 26	10	10 балів	5-7-й тиждень (Інд)
Тема 12. Інструментально-виконавське мистецтво української діаспори	лекція	12, 18	1		5-й тиждень
Тема 13. Провідні виконавці українського зарубіжжя	самост.	12, 18	8		5-7-й тиждень (СК)*
Змістовий модуль 2. Сучасні тенденції розвитку інструментального виконавства					

* Інд – індивідуальне завдання

* СК – самостійний контроль

Тема 14. Етапи розвитку джазового виконавства в Україні	лекція	2, 28	1		11-й тиждень
Тема 15. Джазові колективи та їх представники	самост.	2, 28	6		8-11-й тиждень
Тема 16. Виконавські конкурси і фестивали у соціокультурному просторі України	лекція	23, 24, 25, 28, 29	1		11-й тиждень
Тема 17. Академічні конкурси і фестивали класичної музики	практ.	24, 25, 29	1	10 балів	12-й тиждень (Інд)
Тема 18. Альтернативна музика як вид сучасного вітчизняного інструментально-виконавського мистецтва	самост.	14, 34	6		11-12-й тиждень
Тема 19. Фестивали джазової та альтернативної музики в Україні, їх роль в розвитку мистецтва.	практ.	2, 28, 34	1		12-й тиждень (Інд)

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p>Максимальна підсумкова кількість балів за екзамен – 100, де від 0 до 50 балів, виставлених за відповіді на питання екзаменаційних білетів, додаються до балів, отриманих за практичні заняття (виконані індивідуальні завдання) з максимальною оцінкою 10 балів, які розподіляються наступним чином:</p> <p>Своєчасність виконання – 2 бали; Повний обсяг виконання – 2 бали; Змістовний виклад – 2 бали; Креативний підхід – 2 бали; Відповідність поставленим завданням – 2 бали.</p> <p>Критерії оцінювання відповідей на питання екзаменаційних білетів:</p> <p>«відмінно» (50)- відповідь із теоретичного матеріалу повна, логічно збудована, заснована на правильному тлумаченні понятійного апарату; грамотно використана професійна термінологія; теоретичний зміст курсу засвоєний повністю, без прогалин, необхідні практичні навички роботи із матеріалом сформовані, всі передбачені програмою завдання виконані;</p> <p>«дуже добре» (40) - відповідь із теоретичного матеріалу недостатньо повна, але переконливо збудована і добре викладена, є окремі неточності в понятійному апараті; теоретичний зміст курсу</p>
-----------------------------------	--

	<p>засвоєний повністю, без прогалин, необхідні практичні навички роботи із матеріалом сформовані, всі передбачені програмою завдання виконані; «добре» (30) - відповідь із теоретичного матеріалу неповна, заснована на окремих уривчастих відомостях, не створює повної картини знання матеріалу; теоретичний зміст курсу засвоєний повністю, всі передбачені програмою завдання виконані; «задовільно» (20) - теоретичний зміст курсу засвоєний частково, але прогалини не мають суттєвого характеру, необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом сформовані частково, передбачені програмою завдання виконано не в повному обсязі; «достатньо» (10) - теоретичний зміст курсу засвоєний частково, практичні навички роботи сформовані не в повній мірі, більшість з передбачених програмою завдань не виконано; «незадовільно» (0) - теоретичний зміст курсу не засвоєний, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до підвищення якості виконання навчальних завдань.</p>
Умови допуску до екзамену	Студент допускається до екзамену лише у випадку здачі всіх практичних занять.
7. Політика курсу	
<ul style="list-style-type: none"> • Перескладання екзамену відбувається із дозволу деканату згідно поданої апеляційної заяви або за наявності поважних причин (наприклад, лікарняна довідка). • Політика щодо відвідування: студент має право на відвідування лекцій в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу. Практичні заняття проводяться лише в очній формі. • Політика щодо академічної доброчесності: списування під час екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час пошуку інформації, необхідної для виконання практичного завдання (наприклад, користування он-лайн бібліотекою). <p>Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення. Це визначено у Кодексі честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/code_of_honor-2.doc) та Положенні про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» - https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/.</p>	
8. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Богданов В. Історія духового музичного мистецтва України від найдавніших часів до поч. ХХ ст.: монографія. Харків: Основа, 2000. 287 с. 2. Боршуляк А. М. Історія становлення, розвиток та основи джазового виконавства : навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський : ПП «Медобори-2006», 	

* Обидва документи знаходяться на сайті ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

2016. 155 с.
3. Вовк Р.А. Портрети корифеїв. Київ: НМАУ імені П.І. Чайковського, 2013. 225 с.
 4. Волощук Ю.І. Київська скрипкова школа в контексті розвитку європейського виконавського мистецтва / *Вісник Прикарпатського університету. Мистецтвознавство*. Вип. ІХ. Івано-Франківськ, 2006. С. 109-118.
 5. Григорьев Л. Современные пианисты: библиографические очерки / Григорьев Л., Платек Я. – М. : Сов. композитор, 1985. 472 с., 48 ил.
 6. Гуральник Н. П. Розвиток скрипкової школи Східної Європи ХХ століття: історія, теорія, методика : навч.-метод. посібник. К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2005. 144 с.
 7. Гуральник Н. Українська фортепіанна школа ХХ століття в контексті музичної педагогіки. К. : Вища школа, 2007. 312 с.
 8. Давидов М. А. Історія виконавства на народних інструментах (Українська академічна школа) : підручник. К. : Нац. муз. академія України ім. П. І. Чайковського, 2005. 419 с.
 9. Дедусенко Ж. «Школа» в системі культури / *Культура України: Зб. наук. статей*. – Вип. 6. Харків: ХДАК, 2000. С. 163 – 170.
 10. Дітчук О. Роль віденської фортепіанної школи у формуванні піаністичного мистецтва України (Галичина та українська діаспора першої половини ХХ століття) : автореф. дис. ...канд. мистецтвознавства. 17.00.03 / О. Дітчук ; Львівська національна музична академія ім. М. В. Лисенка. – Львів, 2009. – 18 с.
 11. Дубас О. І. Становлення та розвиток кобзарських шкіл на Україні (XVII – перша половина ХХ ст.) : дис. ... кандидата мистецтвознавства. 17.00.03. / О. І. Дубас ; Тернопільський держ. педагогічний університет ім. В. Гнатюка. – К., 2002. – 202 с.
 12. Дутчак В. Бандурне мистецтво українського зарубіжжя ХХ – початку ХХІ ст.. : монографія. Івано-Франківськ: Фоліант, 2013. 488 с.
 13. Зимогляд Н. Ю. Українська фортепіанна школа першої половини ХХ сторіччя / Н. Ю. Зимогляд // *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти: Збірник наукових праць*. – Вип. 17 (22). – К. : НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2015. – С. 182-187.
 14. Зінська Т. В. Музично-виконавське мистецтва у соціокультурному просторі України кінця ХХ – початку ХХІ століття: автореф. дис. ...канд. мистецтвознавства. 26.00.01 / Т. В. Зінська ; Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв. – Київ, 2011. – 16 с.
 15. Іванов П. Г. Оркестр українських народних інструментів. – К.: Музична Україна, 1981. – 106с.
 16. Історія виконавства на народних інструментах (Українська академічна школа) : підручн.; упор. М. А. Давидов. – К. : Нац. муз. академія України ім. П. І. Чайковського, 2005. –419 с.
 17. Історія української музики. В 6 т. Т.4: 1917-1941 / М. В. Беляєва, Т. П. Булат, Ю. П. Булка, Л. О. Пархоменко (відп. ред.) та ін. – Київ : Наукова думка, 1992. – 616 с.
 18. Карась Г. Музична культура української діаспори у світовому часопросторі ХХ століття : монографія. Івано-Франківськ : Тіповіт, 2012. 1164 с.
 19. Кашкадамова Н. Б. Історія фортепіанного мистецтва ХІХ сторіччя : підручник. Тернопіль : АСТОН, 2006. 608 с.
 20. Кашкадамова Н. Мистецтво виконання музики на клавішно-струнних інструментах : навч. посіб. Тернопіль : Астон, 1998. 300 с.
 21. Київська фортепіанна школа. Імена та часи : колективна монографія / авт. проекту Т. О. Рощина ; авт.-упоряд. Т. О. Рощина, О. В. Ринденко ; ред. О. В. Сахарова, О. Є. Степанюк. Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2013. 632 с.
 22. Круль П. Ф. Національне духове інструментальне мистецтво українського народу (малодосліджені сторінки історії): монографія. Київ: НАН України, 2000. 324 с.

23. Манелюк І. Розвиток вітчизняного фестивального руху: історіографічний аспект/ *Культура України: Зб. наук. статей. Вип.63.* Харків: ХДАК, 2019. С. 229 – 238.
24. Новосядла І. Дитячі фортепіанні конкурси й фестивали в Україні: пріоритети, тенденції розвитку / *Музична україністика: європейський контекст : колект. монографія; [ред.-упор. Л. Опарик].* Івано-Франківськ : Супрун В. П., 2015. С. 262–272.
25. Пасічняк Л. Конкурси і фестивали як засіб активізації академічного народно-ансамблевого виконавства / *Українське мистецтвознавство: матеріали, дослідження, рецензії // Упоряд. Шевчук О. В.* Київ: ІМФЕ, 2003. С. 82 – 87.
26. Пасічняк Л. Розвиток баянно-акордеонного ансамблевого виконавства в Україні / *Музичне виконавство: Науковий вісник НМАУ ім. П. Чайковського. Вип. 40.* Київ: Друкар, 2004. С. 162 – 171.
27. Рощина Т. Київська фортепіанна школа на рубежі століть: між традицією і модою / Т.Рощина // *Академія музичної еліти України: історія та сучасність: до 90річчя Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського.* Київ : Муз. Україна, 2004. С. 343–354.
28. Рось З. Класифікація українських джазових фестивальних акцій періоду незалежності (1991 – 2012) / *Вісник НАКККіМ. Мистецтвознавство.* Київ, 2018. С. 326 – 331.
29. Сичова О. Типи мистецьких фестивалів і конкурсів у сучасній Україні. *Мистецтвознавчі записки.* Київ, 2013. Вип. 24. С. 257–263.
30. Умрихіна О. Розвиток музичного виконавства в Україні / Проблеми підготовки сучасного вчителя. № 14, 2016 [електронний ресурс]. URL: <http://psv.udpu.edu.ua/article/download/163752/162693>
31. Хай М. Микола Будник і кобзарство. Львів: Астролябія, 2015. 320 с.
32. Хай М. Музично-інструментальна культура українців (фольклорна традиція): монографія. Київ, 2007. 543 с.
33. Хоткевич Г. Музичні інструменти українського народу. Харків. 2002. 229 с.
34. Шерстюк М. Лінгвокультурний простір української альтернативної музики (музика незалежної України) [електронний ресурс]. URL: <https://is.cuni.cz/webapps/zzp/download/120241925>